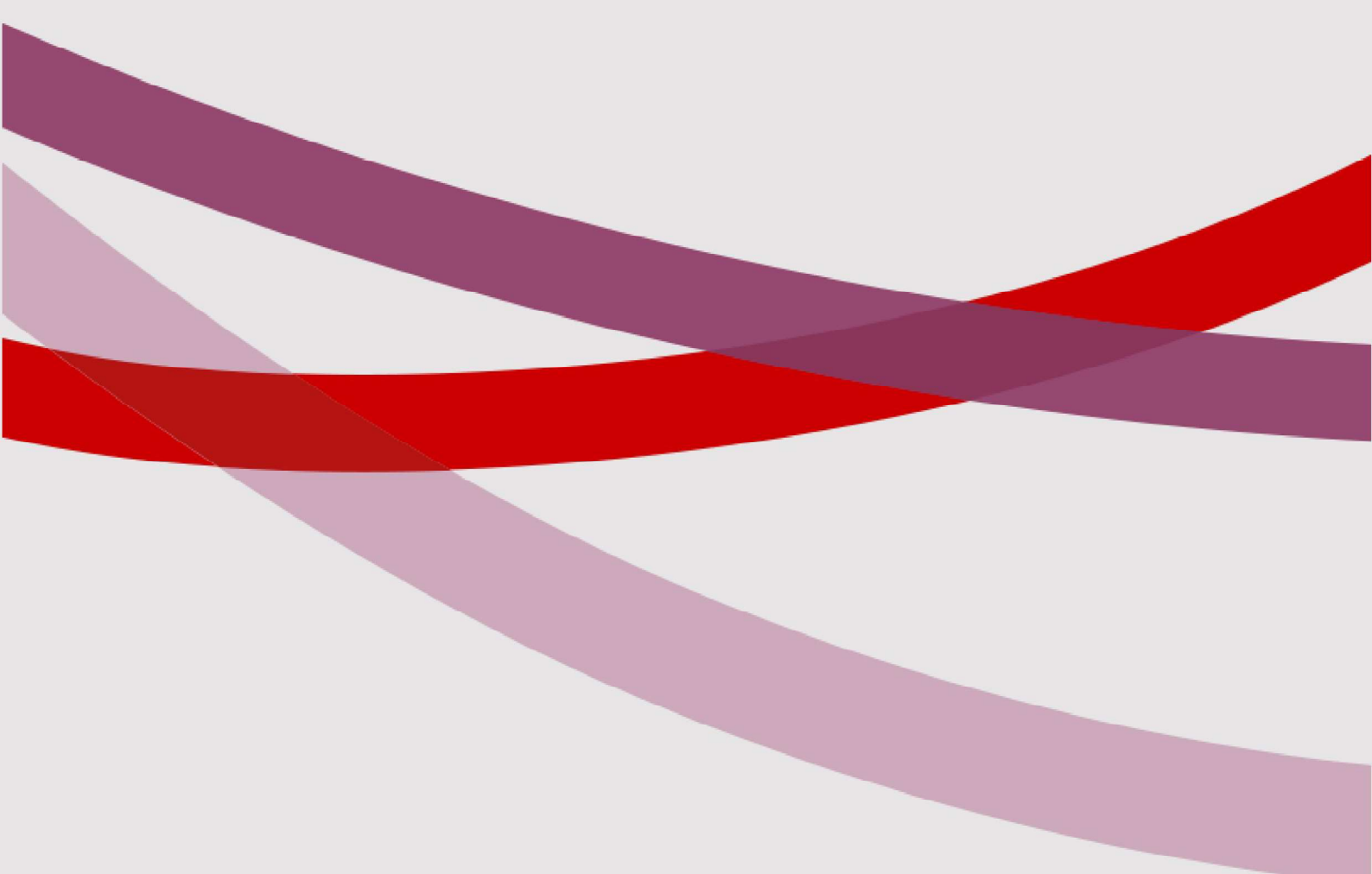

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Redovisning av regeringsuppdrag Ju2022/01976

Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att bedöma vilka krav som ska ställas på skyddade utrymmen samt genomföra en inventering av sådana utrymmen

Beslutad 2023-04-28 av Camilla Asp
Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Enhet: Enheten för befolkningsskydd

Publ nr: MSB2195 - april 2023

Beslutad 2023-04-28 av Camilla Asp
Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
BAKGRUND	5
Om uppdraget.....	5
Historik	5
Befolkningsskydd/skydd av civilbefolkningen	5
Tillgång till skyddade utrymmen bidrar till att leva upp till folkrättens krav	6
Angränsande uppdrag	6
GENOMFÖRANDE	7
Utmaningar med uppdraget	8
FÖRUTSÄTTNINGAR INFÖR INVENTERINGEN	8
Framtagande av definition	8
Definition skyddat utrymme	9
Typer av skyddade utrymmen	9
Bedömningsgrunder	9
Särskilt viktiga faktorer som kan göra ett utrymme lämpligt	9
Andra positiva faktorer som kan göra ett utrymme lämpligt	10
Faktorer som kan göra ett utrymme olämpligt	10
Skyddade utrymmen och byggnadsras	10
Hotbild.....	11
Antaganden och utgångspunkter	11
RESULTAT EFTER INVENTERING	12
Svarsfrekvens och antal inrapporterade utrymmen/platser	12
MSB:S FÖRSLAG TILL FORTSATT HANTERING	13
BILAGOR	15
Informationsinsamling myndigheter – Statens fastighetsverk, Trafikverket	15
Informationsinsamling regioner	15
Informationsinsamling kommuner	15

Sammanfattning

Denna rapport svarar på Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att bedöma vilka krav som ska ställas på skyddade utrymmen som kan användas som skydd av civilbefolkningen vid höjd beredskap samt genomföra en inventering av sådana utrymmen (Ju2022/01976).

Krav på skyddade utrymmen

Den tidigare definitionen som fanns i då gällande föreskrift Skyddsrumregler SR03 för skyddat utrymme har tjänat som utgångspunkt för arbetet med att bedöma vilka krav som kan ställas på skyddade utrymmen. Med skyddat utrymme menades då utrymme som ger visst skydd mot skadlig påverkan från omgivningen. I brist på stöd i lagstiftningen har MSB dock valt att ta fram faktorer istället för krav som stöd för den inventering som skulle genomföras.

Faktorerna togs fram i samverkan med Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI) samt Fortifikationsverket för att på ett enkelt sätt kunna identifiera utrymmen.

Inventering

För att det skulle vara möjligt för de utpekade aktörerna att inventera vilka utrymmen som finns, valde MSB en metod som inte skulle kräva platsbesök. Inventeringen skulle kunna genomföras genom sökningar i befintliga register och annan dokumentation hos aktörerna.

Inrapporteringen från Statens fastighetsverk, Trafikverket, kommunerna och regionerna resulterade i att platser för ca 1 445 000 människor identifierades. Dessa var fördelade över hela landet. 57 procent av kommunerna svarade och 62 procent av regionerna. Många aktörer har identifierat utrymmen som redan idag skulle kunna ge ett visst ökat skydd.

Fortsatt arbete

MSB bedömer att den information och de antal platser som denna övergripande inventering visar på, utgör en bra grund för att kunna gå vidare med en mer fördjupad inventering (genom platsbesök) av skyddade utrymmen. Bedömningen är att det finns förutsättningar för att skapa ett system för skyddade utrymmen om regeringen beslutar om ett sådant uppdrag, nödvändiga författningsändringar genomförs och en modell för finansiering skapas som kan utgå till aktörer som behöver göra detta fördjupade arbete.

Bakgrund

Om uppdraget

Regeringen uppdrog den 2 juni 2022 till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) att bedöma vilka krav som ska ställas på skyddade utrymmen som kan användas som skydd av civilbefolkningen vid höjd beredskap.

Uppdraget ska genomföras i samverkan med Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Fortifikationsverket. MSB ska sedan med hjälp av de utpekade aktörerna Trafikverket, Statens fastighetsverk, samtliga kommuner och regioner inventera vilka sådana utrymmen som finns samt annan relevant information kring dem.

MSB ska redovisa hur den samlade informationen om skyddade utrymmen bäst kan användas i det fortsatta arbetet med att stärka civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap.

Vid genomförandet av uppdraget ska MSB beakta relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet och kommittéväsendet, bland annat utredningen om civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap (dir. 2021:30). Försvarmakten ska hållas informerade under uppdragets genomförande. Uppdraget ska redovisas senast den 2 maj 2023 till Regeringskansliet.

Historik

Skyddade utrymmen definierades i Lag (1994:1720) om civilt försvar, vilken upphävdes 2006:

”Med skyddat utrymme avses ett utrymme som utformas och utrustas så att det ger ett skäligt skydd mot radioaktiv strålning och splitter samt i särskilt utsatta områden mot byggnadsras. Skyddade utrymmen anordnas först under höjd beredskap.”

En planering för sådana utrymmen gjordes i fred, medan själva färdigställandet/produktionen skulle göras i händelse av höjd beredskap. Skyddade utrymmen sågs som ett komplement till skyddsrum och planering för utrymning. Kommunerna ansvarade för att lokalisera var skyddade utrymmen fanns och iordningställande vid höjd beredskap eller krig.

Befolkningsskydd/skydd av civilbefolkningen

Befolkningsskydd är de åtgärder som behöver vidtas för att skydda civilbefolkningen från effekterna av ett väpnat angrepp. Begreppet befolkningsskydd har ingen legal definition i och med upphävandet av Lag (1994:1720) om civilt försvar.

Befolkningsskydd används synonymt med Skydd av civilbefolkningen i denna rapport och avser här verksamhet kopplat till skyddsrum, utrymning/inkvartering,

varning/information samt räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB). Detta anknyter till de civilförsvarsuppgifter som beskrivs i artikel 61 i tilläggsprotokollen till 1949 års Genèvekonvention.

Skyddade utrymmen bör ses som en del i denna helhet, där dessa kompletterar skyddsrumssystemet samt planeringen för utrymning.

Arbetet inom detta område ingår i den nya beredskapssektorn Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen. Skydd av civilbefolkningen är även det begrepp som används i budgetpropositionen samt andra styrande dokument från regeringen.

Avsaknaden av gällande definitioner gör att olika tolkningar förekommer bland olika aktörer.

Tillgång till skyddade utrymmen bidrar till att leva upp till folkrättens krav

Tillhandahållandet av skyddade utrymmen kan anses ingå i den humanitära rättens krav på att parter i en väpnad konflikt (inklusive stater, såsom Sverige) vidtar alla nödvändiga försiktighetsåtgärder för att skydda civila från effekterna av militära operationer. Denna skyldighet följer av den grundläggande humanitärrettsliga så kallade försiktighetsprincipen.¹

Sådana försiktighetsåtgärder som kan vidtas för att efterleva principen kan vara att inrätta och tillhandahålla *shelters*². Shelters avser utrymmen som ger skydd mot effekterna av vapen³ och får mot den bakgrunden antas omfatta såväl skyddade utrymmen som skyddsrum. Sammantaget bidrar civilbefolkningens tillgång till skyddade utrymmen till att leva upp till folkrättens, specifikt den humanitära rättens, krav.

Angränsande uppdrag

Vid genomförandet av uppdraget skulle MSB beakta relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet och kommittéväsendet, bland annat utredningen om *civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap (dir. 2021:30)*, vilken redovisats som betänkandet *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57)*.

¹ Se exempelvis artikel 58 c i Tilläggsprotokoll I till Genèvekonventionerna, den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter, Genève den 8 juni 1977, samt regel 22 i sedvanerättsstudien "Customary International Humanitarian Law", två volymer: Volume I: Rules, Volume II: Practice (två delar), Jean-Marie Henckaerts och Louise Doswald-Beck, Cambridge University Press, 2005, uppdaterad 2009.

² Kommentaren till regel 22, ICRC:s sedvanerättsstudie: [Rule 22. Principle of Precautions against the Effects of Attacks](#)

³ Kommentaren till artikel 58 c, Tilläggsprotokoll I, para. 2257: [Commentary on Article 58 - Precautions against the effects of attacks](#)

Socialstyrelsen genomförde parallellt ett anknytande regeringsuppdrag och skulle då i sin tur beakta det regeringsuppdrag som tilldelats MSB (Ju2022/01976).

När det gäller utredningens, *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap* (SOU 2022:57), uppdrag har detta bestått av att lämna förslag till hur ett modernt och väl anpassat fysiskt skydd för civilbefolkningen mot direkta konsekvenser av krigshandlingar på svenskt territorium bör vara utformat.

Uppdraget har omfattat tre sakområden som enligt utredningens direktiv är starkt förbundna med varandra; skyddsrum, utrymning och inkvartering samt behovet av en stödorganisation, som under ledning av en myndighet eller annat offentligt organ kan genomföra insatser, exempelvis inför eller i samband med användning av skyddsrum och vid utrymning och inkvartering.

Utredningen bedömer att de fysiska konsekvenserna för civilbefolkningen i händelse av ett väpnat angrepp mot Sverige generellt sett kan bli desamma eller likartade som de som befarades under kalla kriget och den hotbild som då gällde. Utredningens bedömning påverkas också i hög grad av det som hittills har kännetecknat det pågående kriget i Ukraina. Mot denna bakgrund är det enligt utredningens bedömning realistiskt att utgå från att det kan finnas en påtaglig risk för att civilbefolkningen i Sverige kan komma att drabbas hårdare av ett väpnat angrepp än enligt tidigare gjorda bedömningar. Det är därför av stor betydelse att det finns ett väl sammanhållet system till skydd för civilbefolkningen.

Remissförfarandet kring detta betänkande pågår fram till den 19 maj 2023.

Socialstyrelsen genomför parallellt ett *uppdrag att kartlägga befintliga skyddade utrymmen och lokaler avsedda för hälso- och sjukvården* (S2022/03173). Det uppdraget berör endast regionerna.

Under arbetet har MSB haft tät kontakt med Socialstyrelsen om bland annat tillämpliga resonemang och definitioner som använts i båda uppdragen, främst i syfte att underlätta för aktörerna i samband med inventeringen.

Genomförande

MSB har arbetat tillsammans med ett flertal externa aktörer:

- Socialstyrelsen under hela uppdraget för att samordna myndigheternas två parallella uppdrag samt för att underlätta för aktörerna med anledning av likheter i uppdragen.
- Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Fortifikationsverket för framtagande av faktorer, som i detta uppdrag användes för att inventera möjliga skyddade utrymmen.
- Svenska Röda Korset för diskussioner avseende folkrättsliga aspekter.

- Några utvalda regionala och lokala aktörer (kommun, region och länsstyrelse) för att inhämta synpunkter gällande beskrivning av skyddade utrymmen samt inventeringens genomförbarhet.

Samråd har skett med Sveriges kommuner och regioner (SKR). Försvarmakten har löpande informerats om arbetets fortskridande och har valt att inte meddela några avvikande uppfattningar.

Utskick gjordes i januari 2023 till samtliga Sveriges kommuner, regioner samt Trafikverket och Statens fastighetsverk, med information om att inventeringen skulle vara MSB tillhanda senast 31 mars 2023.

En informationsklassning har gjorts av MSB. Bedömningen är att informationen är offentlig. MSB:s instruktion till aktörerna var att utrymmen som bedömts känsliga ur säkerhetsskyddssynpunkt inte skulle rapporteras.

Utmaningar med uppdraget

Tidigt i uppdraget identifierades vissa utmaningar av både MSB och vissa av aktörerna. Uppdraget skulle genomföras under en relativt kort period. Tidsaspekten i uppdraget innebar en utmaning bl. a med tanke på det stora antalet aktörer samt att uppdraget bestod av flera delar. Tidskrävande var även framtagande av definition av skyddade utrymmen. Samkoordinering med Socialstyrelsen har varit en viktig del av det arbetet. Att göra inventeringen och rapporteringen så enkel som möjligt och försöka ge aktörerna tillräckligt med tid för inventeringen var hela tiden prioriterat.

Förutsättningarna i uppdraget samt avsaknad av gällande reglering och finansiering innebar vissa begränsningar i MSB:s möjligheter att kunna påverka aktörernas deltagande. Med anledning av de identifierade utmaningarna gjorde SKR bedömningen att aktörerna skulle ha begränsande möjligheter att hjälpa till i uppdraget. Det skulle leda till missvisande resultat. SKR menade också att underlaget till inventeringen i vissa delar var otydligt, med risk för olika tolkningar som i sin tur också kunde leda till missvisande resultat.

Förutsättningar inför inventeringen

Framtagande av definition

Definitionen av skyddat utrymme för detta uppdrag togs fram i samverkan med Socialstyrelsen och stämades av med Totalförsvarets forskningsinstitut och

Fortifikationsverket. Utgångspunkten var den definition som fanns i tidigare gällande föreskrift Skyddsrumregler SR03.

Definition skyddat utrymme

Med skyddat utrymme avses i detta uppdrag *utrymme som ger visst skydd mot skadlig påverkan från omgivningen.*

Skadlig påverkan från omgivningen, som skyddade utrymmen ska ge ett visst skydd emot är luftstöt vågor, splitter, byggnadsras samt joniserande strålning. Skyddade utrymmen ska ses som ett komplement till skyddsrum.

Typer av skyddade utrymmen

Skyddade utrymmen kan ses som ett system bestående av olika typer av utrymmen och lokaler som ska ge skydd för olika målgrupper/verksamheter.

Följande indelning kan göras:

A Skyddat utrymme för civilbefolkningen. Utrymmen och lokaler som kan användas av civilbefolkningen vid höjd beredskap.

B Skyddat utrymme för samhällsviktig verksamhet. Utrymmen och lokaler där samhällsviktig verksamhet kan bedrivas vid höjd beredskap.

B1 Skyddat utrymme för hälso- och sjukvård. Utrymmen och lokaler som kan användas för hälso- och sjukvårdsverksamhet vid höjd beredskap.

B2 Skyddat utrymme för annan samhällsviktig verksamhet. Utrymmen som inte ska beaktas i uppdraget.

I detta uppdrag rapporterades information kring utrymmen typ A till MSB.

Till Socialstyrelsen rapporterades information kring utrymmen typ B1 i enlighet med deras uppdrag.

Bedömningsgrunder

För att aktörerna skulle kunna identifiera lämpliga utrymmen på ett så enkelt sätt som möjligt, fanns vissa framtagna faktorer som stöd för arbetet. Med hjälp av befintliga register, aktörernas kunskap samt annan tillgänglig dokumentation, ansåg MSB att insamlingen skulle kunna ske utan platsbesök eller omfattande bedömningar i detta läge. De framtagna faktorerna nedan var inte absoluta krav, utan ett stöd vid inventeringen.

Särskilt viktiga faktorer som kan göra ett utrymme lämpligt

- Utrymmets väggar och tak är av armerad betong och/eller är helt eller delvis omslutet av berg.

- Utrymning från utrymmet kan ske åt två olika håll. Här behöver det inte finnas dörrar åt flera håll, men personer bör kunna krypa eller dras ut genom någon form av öppning om ordinarie utgång blockeras.
- Utrymmet är möjligt att använda som skydd inom 48 timmar, utan att specialkompetens eller specialutrustning behöver användas.
- Utrymmet saknar större öppningar (som exempelvis fönster) eller har sådana som enkelt kan täckas för.

Andra positiva faktorer som kan göra ett utrymme lämpligt

- Utrymmet ligger helt eller delvis under den omgivande marken.
- Utrymmet har tidigare varit klassat som skyddsrum eller skyddat utrymme.
- Utrymmet är i ungefärlig storlek 10-100 m² (tunnlar, bergrum och garage kan vara större).
Utrymmet ligger i anslutning till en plats där många människor bor/arbetar/uppehåller sig vid någon tidpunkt på dygnet.

Faktorer som kan göra ett utrymme olämpligt

Följande faktorer indikerar att ett utrymme kan vara olämpligt, men gör inte med automatik att utrymmet inte kan användas som skyddat utrymme.

- Utrymmet är nödvändigt för annan samhällsviktig verksamhet.
- Utrymmet ligger i närheten av militära objekt, vilket kan strida mot folkrätten.
- Förekomst av fjärrvärme/hetvattenrör/gasrör i det skyddade utrymmet.
- Lokalen saknar någon form av skydd framför ingången (byggnad, vall med mera) mot större öppna områden (torg, fält eller liknande).
- Säkerhetsskyddsaspekter gör att utrymmet är olämpligt, exempelvis ett skyddsobjekt.
- Tunnelliknande konstruktion vars öppningar inte är möjliga att stänga eller inte är skyddade på annat sätt.

Skyddade utrymmen och byggnadsras

För att minimera risken att utrymmet skadas om eventuella ovanliggande byggnader skulle rasa, rekommenderade MSB att aktörerna skulle använda sig av ett resonemang kring antal ovanliggande våningar i förhållande till utrymmets minsta spännvidd för att avgöra om ett utrymme var lämpligt eller inte. Förklaringar kring detta fanns med i utskicket i samband med inventeringen.

Hotbild

Skyddade utrymmen är sådana utrymmen eller lokaler som ska komplettera skyddsrumssystemet vid ett väpnat angrepp. Skyddsrum och utrymning är fortsatt huvudalternativen för att skydda civilbefolkningen, men eftersom dessa system inte är fullt utvecklade behövs ett komplement.

Hotbilden utgår från försvarspropositionen⁴, men MSB har även dragit vissa slutsatser från vissa tidiga bedömningar av erfarenheter från kriget i Ukraina.

I senaste försvarsbeslutet konstateras att man inte kan utesluta kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot (CBRN).

Skydd mot CBRN är inte huvudfokus för utformning och dimensionering av skyddade utrymmen i detta förslag. Bedömningen är att man ändå åstadkommer ett viss skydd mot exempelvis joniserande strålning utifrån de valda faktorerna.

Antaganden och utgångspunkter

I genomförandet av detta regeringsuppdrag under den förhållandevis korta tid som getts, har MSB gjort ett antal antaganden.

MSB:s antaganden och utgångspunkter har stor påverkan på hur ett system för skyddade utrymmen, ingående i en större helhet för skydd av civilbefolkningen, bör utformas.

Den vapentekniska utvecklingen har gjort att den förväntade förvarningstiden inför exempelvis ett luftangrepp, blivit mycket kort och möjligheterna att bedöma var angreppet kommer att ske har minskat. Det medför att huvuddelen av befolkningen måste ha nära till någon form av fysiskt skydd, eftersom risken annars är betydande att en stor del av befolkningen är oskyddad om ett angrepp sker.

En bedömning från betänkandet *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap* (SOU 2022:57), är att man behöver åstadkomma ett ökat fysiskt skydd för civilbefolkningen i hela landet och inte bara i militärgeografiskt prioriterade områden. Något som påverkat denna bedömning är att kriget i Ukraina visat att även civil egendom eller koncentrationer av människor kan angripas som en medveten del av en angripares strategi.

Korta förvarningstider ger ett behov av att stora delar av befolkningen kan ta skydd snabbt, vilket i sin tur gör att platser med visst skydd behöver finnas spritt över ytan och till de platser där stora mängder människor befinner sig på olika tider av dygnet. I detta läge är bedömningen att det är viktigast att få ett ökat skydd snabbt, snarare än ett fullgott skydd för sent.

Utifrån det påtagligt försämrade säkerhetspolitiska läget är det i högsta grad relevant att kunna utnyttja även andra utrymmen än skyddsrum, särskilt i de områden som utpekats som strategiskt viktiga och då särskilt i anslutning till områden i storstäderna som saknar skyddsrum.

⁴ Prop. 2020/21:30

Resultat efter inventering

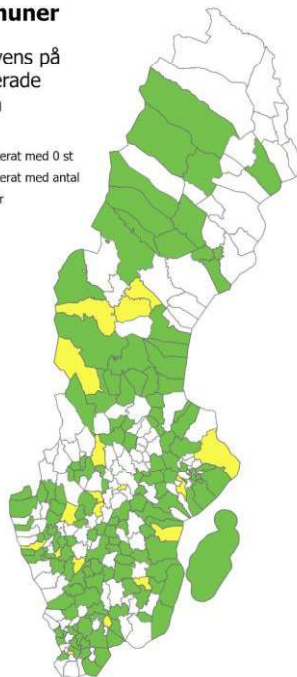
Svarsfrekvens och antal inrapporterade utrymmen/platser

Aktörer	Antal aktörer som rapporterat in utrymmen	Antal aktörer som rapporterat in 0 utrymmen	Antal aktörer som inte svarat	Totalt antal utrymmen	Totalt antal platser
Kommun (290)	145	19	126	2 368	1 271 544
Region (21)	10	3	8	244	172 590
Myndighet (2)	1	1	0	3	1 421
Summa:	156	23	134	2 615	1 445 555

Kommuner

Svarsfrekvens på inrapporterade utrymmen

Inrapporterat med 0 st
Inrapporterat med antal
Inget svar

Regioner

Svarsfrekvens på inrapporterade utrymmen

Inrapporterat med 0 st
Inrapporterat med antal
Inget svar

Uppgifterna i tabell och kartbild ska ses som en första överblick av möjliga skyddade utrymmen. Platsbesök har inte genomförts och utrymmena är inte fastställda som faktiska skyddade utrymmen och därmed kan dessa utrymmens kvalitet och faktiska skyddsförmåga inte garanteras i detta läge. Inrapporterade utrymmen kan i ett senare skede komma att utgå och andra utrymmen kan tillkomma.

MSB:s förslag till fortsatt hantering

Skyddade utrymmen skulle kunna fungera som ett komplement till skyddsrum. Genom att ge förutsättningar till mer flexibla lösningar med förhållandevis enkla tekniska konstruktioner bedöms skyddade utrymmen kunna bidra till en ökad skyddsnivå i samhället. Detta till en lägre kostnad än skyddsrum, men med en lägre skyddsförmåga. Skyddade utrymmen skulle också i högre grad än skyddsrum kunna anpassas för speciella behov eller omständigheter (såsom för djur, vårdbehov, barn, personer med funktionsnedsättningar och grupper med särskilda behov).

Försvarsberedningens rapport Motståndskraft pekar på behovet av att undersöka möjligheterna att använda andra utrymmen än skyddsrum för att ge skydd. Enligt rapporten behövs även ett effektivt förvarningssystem, organisation och beredskap för att med kort varsel iordningställa skyddade utrymmen, samt information om hur man uppsöker skydd.

MSB bedömer att inventeringen sannolikt inneburit en ökad medvetenhet hos utpekade aktörer kring vad skyddade utrymmen kan vara och att dessa i någon form kan ingå i ett utvecklat system för skydd av civilbefolkningen. Många aktörer har identifierat utrymmen som redan idag skulle kunna ge ett visst ökat skydd och som sedan kan förbättras i ett framtida arbete.

Ett fortsatt arbete med skyddade utrymmen bedöms inte kunna genomföras utan författningsändringar och en finansieringsmodell. Sådana författningsändringar föreslås i *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen under höjd beredskap* (SOU 2022:57).

MSB föreslår att regeringen bör överväga att ge MSB ett uppdrag att ta fram föreskrifter och införa ett system för skyddade utrymmen, där även en modell för finansiering ingår.

Detaljerna kring ett system för skyddade utrymmen behöver utarbetas ytterligare. Ett lämpligt forum att driva detta arbete bedöms vara det under bildande Befolkningsskyddsrådet som ska ingå i beredskapssektorn Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen.

MSB ser följande delar som viktiga i det kommande arbetet:

- Ett sammanhållet arbete behöver skapas som binder samman Försvarmaktens operativa planering med befolkningsskyddsaspekter. Områden som skyddsrum, skyddade utrymmen, utrymning och inkvartering bör ingå. I detta arbete bör också Nato Baseline Requirement for Resilience beaktas.
- Arbetet med skyddade utrymmen behöver vara långsiktigt och ambitionsnivån beror till stor del på i vilken omfattning staten kan finansiera olika åtgärder.

- Efterhand bör övriga statliga myndigheter och privata aktörer inkluderas i arbetet.

Hur MSB i övrigt ställer sig till de förslag som rör skyddsrum och skyddade utrymmen i ett systemperspektiv som föreslås i betänkandet *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen under höjd beredskap* (SOU 2022:57) kommer att framgå av myndighetens remissvar.

Juridiska aspekter och ny lagstiftning

Förslagsvis regleras skyddade utrymmen i lagen om skyddsrum.

MSB bör ges föreskriftsrätt kring skyddade utrymmen avseende fortifikatoriskt skydd, lokalers lämplighet med mera. Det bör övervägas om andra myndigheter ska ha kompletterande föreskriftsrätt kring viss utformning av skyddade utrymmen avseende särskilda krav, exempelvis kan Socialstyrelsen ställa krav på vårdhygieniska och försörjningstekniska aspekter inom hälso- och sjukvården.

Skyddade utrymmen behöver hanteras i ett centralt register. Mer detaljerade register kring utrymmenas konstruktion, användning, iordningställande, tillhörande material och liknande kan finnas hos respektive kommun eller annan ansvarig aktör.

Bilagor

**Informationsinsamling myndigheter – Statens
fastighetsverk, Trafikverket**

Informationsinsamling regioner

Informationsinsamling kommuner

**Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap**

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Publ.nr MSB2195 - april 2023 ISBN 978-91-7927-392-7